

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«ЕКОЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 07 Управління та адміністрування
Спеціальність - 073 Менеджмент
Освітня програма - Менеджмент
Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних – 0/30 год.;
самостійної роботи студента – 60 год.
Форма навчання – денна
Рік підготовки – 3, семестр – 6
Компонент освітньої програми – обов’язкова
Дні занять – відповідно до розкладу.
Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.
Мова викладання – українська.

Керівник курсу

Худоба Володимир Володимирович – кандидат географічних наук,
доцент кафедри туризму.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів. ауд. 213., тел. (032) 255-41-

32

e-mail: khudoba.volodymyr@gmail.com

Опис дисципліни

Унаслідок швидких темпів суспільного розвитку та науково-технічного прогресу, урбанізації, інтенсифікації виробництва нашій планеті загрожує глобальна екологічна криза. Екстенсивний тип господарювання, хижацька політика суспільства, недостатній рівень екологічної свідомості громадян призводять до загострення екологічної ситуації не лише на рівні місцевості чи регіону, але і планети загалом. Гострою проблемою сьогодення є питання, яким чином допомогти навколишньому середовищу зберегти свої властивості до самовідновлення і саморегуляції під час посиленого антропогенного впливу.

Метою викладання навчальної дисципліни є сформувати в студентів фундаментальні екологічні знання. Допомогти зрозуміти, який стан природного середовища ми маємо, яким чином він впливає на наше життя і що нас очікує у разі постійного загарбницького втручання в біосферу. Основний зміст дисципліни полягає в розкритті екології як міждисциплінарної науки, яка вивчає не лише взаємозв'язки та взаємодію живих організмів між собою і середовищем їхнього існування, але і сучасними антропотехносистемами та їх впливом на навколишнє середовище і суспільство загалом.

Предмет дисципліни: сукупність або структура, зв'язків між організмами і середовищем.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин			Результати навчання Знати:
	разом	п	с.р.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ.				
Тема 1. Екологія як міждисциплінарна наука.	12	4	8	Знати: - структуру та зміст навчальної дисципліни; - історичну ретроспективу становлення екології як науки; - основні поняття, предмет, об'єкт та завдання екології; - проблеми та закони екології.
Тема 2. Екологічні чинники середовища та їх вплив на життєдіяльність організмів.	<u>12</u>	4	8	Знати: - класифікацію екологічних чинників; - вплив абіотичних чинників на життєдіяльність організмів; - біотичні чинники та їх характеристика; - антропогенні чинники.
Тема 3. Біосфера та її територіальна структура	12	4	8	Знати: - історію виникнення та суть поняття «біосфера»; - кругообіг речовин у біосфері; - екологічні системи та їх просторова структура;

				- шляхи гармонізації людського суспільства та природи.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНТРОПОГЕННА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ				
Тема 4. Природні ресурси та їх класифікація. Основні види і джерела забруднення навколишнього природного середовища.	12	4	8	Знати: - природні ресурси та їх класифікація; - запаси та видобуток корисних копалин світу та України; - основні види та джерела антропогенного впливу на природу; - джерела забруднення довкілля; - забруднювальні речовини та їх вплив на організм людини.
Тема 5. Географічна оболонка Землі та основні її складові.	12	4	8	Знати: - структура та склад географічної оболонки Землі; - джерела забруднення атмосферного повітря та заходи боротьби; - джерела і види забруднення гідросфери; - водоохоронні заходи і способи очищення вод; - напрями використання літосфери з господарською метою. - рекультиваційні та меліоративні заходи.
Тема 6. Глобальні екологічні проблеми людства.	12	4	8	Знати: - поняття «екологічної кризи»; - сучасні екологічні проблеми; - глобальні проблеми атмосфери; - виснаження водних ресурсів; - негативні процеси в літосфері; - урбосистеми та їх вплив на навколишнє середовище.
Тема 7. Біорізноманіття та проблеми охорони флори та фауни. Міжнародні природоохоронні організації.	9	3	6	Знати: - структура та категорії природно-заповідного

				фонду України; - проблеми охорони флори та фауни; - Червона та Зелена книги України; - проблеми та перспективи розвитку екологічної мережі.
Тема 8. Моніторинг навколишнього природного середовища. Екологічне законодавство.	9	3	6	Знати: - державна система моніторингу довкілля; - види та рівні моніторингу, їхня характеристика; - суть екологічного права та система екологічного законодавства України; - основні принципи охорони навколишнього природного середовища.
Разом	90	30	60	

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2) фахові компетентності:

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 18. Прагнення до збереження навколишнього природного середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 22. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної управлінської діяльності організаціями.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Порядок оцінювання: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Література:

Базова

1. Екологічний менеджмент: навчальний посібник / За ред. В.Ф.Семенова, О.Л. Михайлюк. – К., 2004. – 407 с.
2. Екологія і організація природоохоронної діяльності: Навчальний посібник. – К., 2006.– 304 с.
3. Худоба В. Екологія : навч.-метод. посіб. / В. Худоба, Ю. Чикайло. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 92 с. – <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5765>
4. Екологія: основи теорії і практикum: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: Новий Світ – 2000; Магнолія плюс, 2003. – 296 с.
5. Злобін Ю.А. Загальна екологія: навч. посібник / Ю.А. Злобін, Н.В. Кочубей. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2003. – 416 с.
6. Кучерявий В.П. Екологія / В.П. Кучерявий. – Львів : Світ, 1999. – 320 с.
7. Микитюк О.М. Основи екології : навч. посібник / О.М. Микитюк, В.В. Грицайчук, О.З. Злотін. – Харків : „ОВС”, 2004. – 144 с.
8. Назарук М.М. Екологічний менеджмент. Запитання та відповіді: навч. посібник / М.М. Назарук, І.Б. Койнова. – Львів: Еней, 2004. – 216 с.
9. Назарук М.М. Соціальна екологія: взаємодія суспільства і природи: навч. посіб. / М.М.Назарук: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. -348с.

Допоміжна

1. Голубець М.А. Екосистемологія / М.А. Голубець. – Львів, 2000. – 293 с.
2. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи / Ю.М. Грищенко. – Рівне: РДТУ, 2000. – 239 с.
3. Екологічна економіка та управління природокористування : підручн. / за ред. Л.Г. Мельника, К.М. Шапочки. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2005. – 759 с.
4. Екологія і організація природоохоронної діяльності: навч. посібник. – К., 2006. – 304 с.
5. Закон України від 25 червня 1991р. №1264 – XII. «Про охорону

навколишнього природного середовища» – 1991.

6. Кучерявий В.П. Урбоекологія / В.П. Кучерявий. – Львів : Світ, 1999. – 320 с.

7. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України : моногр / С.А. Лісовський. – К., 2009. – 287 с.

8. Маруняк Є.О. Глобалізація та її вплив на розвиток регіонів України. – К.: Реферат, 2007. – 224 с.

9. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2000-2014 рр. – К., 2000-2014.

10. Національна доповідь України про гармонізацію життєдіяльності суспільства у навколишньому природному середовищі. Спеціальне видання до 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів навколишнього середовища „Довкілля для Європи”. – Київ, 2003. – 125 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.menr.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства екології і природних ресурсів України

2. <http://www.ecology.lviv.ua> – сайт Департаменту екології і природних ресурсів Львівської обласної адміністрації.

3. <http://www.nature.org.ua/> – Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні.

4. <http://www.proeco.visti.net/naturalist/greenworld> – сайт інформаційного центру української екологічної асоціації “Зелений світ”. Новини в галузі збереження навколишнього середовища та ресурсів.

5. <http://www.ecolife.org.ua> – відкритий екологічний web-сайт.